

MaterDei

JAARBOEK 2014-2015
LAGERE SCHOOL

COLOFON

hoofdredactie: Peter Janssens

redactie: materiaal van onze kinderen verzameld door: Carine Vanmeldert, Nathalie Vloeberghs, Chris Vandenberghe, Anneleen Spans, Sophie De Maegd, Isabelle Smits, Virginie Joos, Lien Verhoeven, Jessi Vanderlinden, Elisa Nobels, Peter Wittebrood, Katrien Lauwens, Evelyne Vandeuren, Marijke Everaert, Erna Desmet, Marleen Rosiers, Chris De Craen, Charlotte Hoogmartens, Hilde Vissenaekens, Bart Joris, Mieke Vansteenwinckel en Pascale Goffin.

tekeningen en kunstwerken gemaakt door de kinderen van onze school en verzameld door Aagje Ingels

ontwerp en realisatie: Graphic Design Céline Brichot

verantwoordelijke uitgever: Peter Janssens, luchtvaartlaan 70, 1150 Sint-Pieters-Woluwe

© 2015, Mater Dei - lagere school

LAGERE SCHOOL MATER DEI
LUCHTVAARTLAAN 70
1150 SINT-PIETERS-WOLUWE
TEL. 02 779 09 94
LAGERESCHOOL@MATERDEI-SPW.BE

Beste vrienden van Mater Dei Lagere School,

Het is ondertussen al de elfde editie van ons jaarboek! En zoals het verwoord werd in de eerste uitgave: "Wie schrijft, die blijft". Ook dit schooljaar deden we ons best om af te sluiten met een uitdagend boekje vol schrijfsels en foto's.

Drie jaar geleden kwamen in het inhoudelijke deel van het jaarboek de beleidsondersteuners aan het woord. Het ging toen om de taalcoördinator, de zorgcoördinator, de leerkracht muzische vorming, de ICT-coördinator en Juf Marijke, die de vliegende juf was op onze school. Elk om beurt beschreven zij hun functie en werd er neergepend op welke manier zij hun opdracht vervulden.

We stonden op dat moment ook aan de vooravond van de invoering van een aantal decretale veranderingen. Het toekennen van de Gok-lestijden, die gelijke onderwijskansen moesten bewerkstelligen op basis van leerlingenkenmerken werd grondig aangepast. Voortaan werd ook de talige achtergrond van leerlingen mee in rekening gebracht. Tot dan hadden wij geen recht op deze Gok-lestijden, door de aanpassing van de toekenningsparameters kon de school 65 extra SES-

lestijden oprichten. Drie jaar later stel ik vast dat het organigram van het lerarenteam grondig aangepast is.

Niet alleen het aantal ondersteuners is vergroot, ook hun functies zijn grondig gewijzigd. De opdracht van de leerkracht is behoorlijk complex en uitgebreid. Inzetten van extra personeel kan best gebeuren in functie van een kwaliteitsverbetering op de klasvloer zelf, ten goede van leerling en ook leerkracht. Vanuit dit perspectief ontwikkelen beleidsondersteuners samen met de titularissen een onderwijsaanbod dat een antwoord biedt op onze maatschappelijke verantwoordelijkheid met name kwaliteitsonderwijs tot stand brengen. Ik wil heel nadrukkelijk de klemtoon leggen op het woord "samen". Door middel van overleg kan ondersteuning geboden worden en kan kennis en expertise met elkaar gedeeld worden. Het uitgangspunt blijft steeds dat we samen verantwoordelijk zijn voor de schoolse evolutie van onze leerlingen.

Vorig jaar kwamen onze leerlingen en titularissen uitgebreid aan bod naar aanleiding van het filmproject, hun ervaringen stonden toen centraal. Ik geef nu graag na drie jaar terug het woord aan onze beleidsmedewerkers. Juf Hilde, zorgcoördinator, geeft een woordje uitleg over de basisprincipes van onze zorg-

visie en ons zorgbeleid. Ze zal het ook hebben over de oprichting van een nieuwe functie: de brede basiszorgcoördinator. Deze functie zal opgenomen worden door meester Peter van het 5de leerjaar. Deze ontwikkeling werd mogelijk omdat Juf Marijke na 38 jaar dienst op onze school op pensioen ging. De vliegende juf maakt plaats voor een reeks van medewerkers die graag inspringen als een leerkracht op bijscholing is of afwezig is wegens ziekte. Verder in dit jaarboek zetten we juf Marijke voor een laatste keer in de bloemen. Juf Marleen is mentor van startende leerkrachten en ook van stagiairs. Ze belicht de belangrijkste aspecten binnen haar functie.

Juf Anneleen, de taalcoördinator, heeft een jaar rond het thema lezen gewerkt en wil graag de basisprincipes aanhalen, die ook gemaakt hebben dat het lezen op onze school beduidend vooruit is gegaan. Juf Aagje is Muzo-coach en dus geen ambulante leerkracht muzische vorming meer. Dit betekende voor haar en zeker ook voor de leerkrachten een hele nieuwe benadering van het vak muzische vorming. Jullie kunnen de verwante doelstellingen en aanpak ontdekken in haar weergave.

Naar analogie kreeg juf Mieke die vorig schooljaar nog de opdracht had om de betrokkenheid van leerlingen te verhogen, de opdracht van WO-coach toevertrouwd.

Dit was een gevolg van de doorlichting die ons WO-onderwijs onderzocht. Ook zij maakte een interessant verslag van haar werking en aanpak.

Meester Bart, de ICT-coördinator, geeft op zijn beurt toelichting over de aanpak binnen zijn domein. Omwille van de razendsnelle ontwikkelingen op vlak van media en ICT moeten we blijvend investeren om onze leerlingen te wapenen verstandig en met kennis van zaken om te gaan met deze middelen.

Tot slot geef ik dan graag het woord aan juf Pascale die duiding geeft over één van de paradepaardjes van onze school: het tweede taal onderwijs op maat van elke leerling. Als ambulante leerkracht Frans probeert zij op haar eentje het tweede taal onderwijs Frans op maat van al onze leerlingen gestalte te geven. Een project, zo blijkt, uniek in Vlaanderen.

Uiteraard is er ook binnen deze editie ruimte vrij gemaakt voor de talloze grandioze foto's die genomen werden. Ik hoop dat jullie ook nu weer de inhoud van ons jaarboek weten te appreciëren en het niet nalaten om mij te laten weten wat jullie ervan vonden.

Ik wens jullie alvast enorm veel lees- en kijkplezier.

Met genegen groeten,
Meester Peter directeur.

Inhoud

Visie van de school	6
Zorg, daar gaan we samen voor	8
Startende leerkrachten op Mater Dei	10
Recept voor krachtig leesonderwijs	12
Muzische vorming, work in progress	14
Tweedetaalonderwijs, Frans op maat voor elke leerling	16
Van mediataalonderwijs tot mediacompetent	18
Kwaliteit WO onderwijs, we gaan de uitdaging aan!	20
Het team	25
Marijke gaat met pensioen	27
Mater Dei in beeld: Fotoboek	28
Groepsfoto van onze school	63

Welke opdracht zien wij voor onszelf?

Door het aanbieden van kwaliteitsonderwijs...

Onze kerntaak heet nog steeds “**onderwijzen**” en we noemen onszelf van oudsher “leerkracht”. Geleidelijk aan ontstonden nieuwe namen voor nieuwe aspecten van deze kerntaak. Zo zijn we naast lesgever ook gids in het leerproces van leerlingen. We zijn vakdeskundige en ook coach van een groep jongeren. Dit ruime takenpakket vraagt blijvende investering in **vakbekwaamheid**, ontwikkeling van kennis en vaardigheden, permanente vernieuwing van het didactisch handelen en flexibiliteit in het omgaan met diverse groepen. Permanente **professionalisering** van alle medewerkers is dus een blijvend aandachtspunt. We willen immers dat elk kind en elke jongere uitgedaagd wordt om met de eigen **talenten** aan de slag te gaan, kansen krijgt om te groeien in zijn persoonlijk levensproject en te zoeken naar zijn specifieke bijdrage aan de samenleving. De **klastitularis** heeft in dit proces een bijzondere opdracht als verantwoordelijke voor de klasgroep.

... in een schoolcultuur die het goede bevestigt...

Dit alles in groep beleven schept tal van mogelijkheden. Eigen talenten ontdekken en ontwikkelen lukt enkel in de ontmoeting met de andere en in de waardering van de verschillen. Zoals de samenleving is ook de school een kruispunt van diverse culturen en tradities. In **dialoog** willen we elkaar beter leren kennen en vertrouwen opbouwen tussen alle partners in en rond de school. Zo ontdekken we de rijkdom van andere tradities en verdiepen we de eigen identiteit. Dat geeft iedereen kansen om te groeien in samenleven en in het onderscheiden van wat al dan niet van belang is in de eigen opgebouwde overtuigingen. Om dit waar te maken willen we een lerende organisatie zijn. We geloven dat ook ons eigen leerproces gebaat is met een cultuur die het goede bevestigt en het expliciet waardeert. Daarom is het **sanctie-arm** karakter van onze scholen gefundeerd op een gemeenschappelijke overtuiging: het gezag van het hart doet wonderen.

...groeien we in verbondenheid.

Vanuit onze traditie worden we opgevorderd om elkaar meer te bieden dan een zakelijk partnerschap. We willen een empathische organisatie zijn die **zorg** draagt voor al haar mensen, en vanuit een groot hart de inspanningen daartoe niet beperkt tot wat regelgeving ons voorschrijft. We geloven trouwens dat we zelf pas ten volle mens kunnen worden door het overstijgen van wat van buiten af wordt opgelegd. In onze scholen scheppen we ruimte om met elkaar de dialoog over zingeving aan te gaan. De boodschap van **Jezus Christus** is daarbij onze eerste inspiratiebron. Deze dialoog willen we voeren met respect voor de persoonlijke zoektocht van mensen en met waardering voor de inbreng van andere tradities. Op deze wijze willen we groeien in verbondenheid met elkaar, met de natuur en met wat ons als mensen overstijgt. Wij zijn een loyale partner binnen het **katholiek onderwijs** en onderschrijven zijn opdrachtverklaring.

Zorg, daar gaan we samen voor!

Hilde Vissenaekens
Zorgcoördinator

Bij heel wat (nieuwe) ouders leeft nog de idee of de verwachting dat de zorgleerkracht kinderen die moeilijkheden hebben uit de klas haalt en bijwerkt. Uit ervaring weten we dat we op deze manier niet alle kinderen kunnen geven wat ze nodig hebben. Daarom opteren we voor een andere werking.

Uiteindelijk is de klastitularis de spilfiguur van de zorg. Hij of zij kent de kinderen het best. Door observaties, evaluaties of genormeerde testen krijgt de leerkracht een zicht op de klas: wie heeft moeite met de leerstof? En voor wie gaat het net heel goed? De klastitularis probeert in te spelen op deze verschillen door te differentiëren. Sommige kinderen hebben extra instructie nodig, anderen hebben net meer nood aan extra uitdaging. Dit noemen we de brede basiszorg. De zorgcoördinator heeft hierin een ondersteunende rol. Samen met de titularis zoekt ze naar materialen en werkvormen om zo goed mogelijk tegemoet te komen aan deze diversiteit binnen de klas. Niet iedereen krijgt op hetzelfde moment dezelfde leerstof aangeboden. Er wordt gedifferentieerd volgens tempo, volgens moeilijkheidsgraad en volgens interesse. Elk kind heeft immers recht op begeleiding en ondersteuning die hij nodig heeft. 'Kinderen zijn niet gelijk, maar ze zijn wel gelijkwaardig', is ons motto.

Voor de klastitularissen is dit wel een grote opdracht. Ze hebben nood aan meer ondersteuning binnen de klas. Vandaar dat er vanaf dit schooljaar een brede basiszorg coördinator aan de slag gaat, meester Peter wil deze functie graag opnemen. Hij zal de afname van testen of klasscreenings mee ondersteunen. Op basis van de test-

resultaten zal hij, in overleg met de klastitularis, doelgerichte acties ondernemen. De brede basiszorg coördinator werkt dus een stukje preventief. Door tijdig sterktes en zwaktes op te sporen, kan er snel en efficiënt op ingespeeld worden. Meester Peter zal dus regelmatig ondersteunen op de klasvloer.

De kinderen waar de juf of meester zich zorgen blijven om maken, ondanks deze acties in de klas, dit kan ook gaan over problemen op vlak van het welbevinden van een kind, de sociale aspecten, het zelfvertrouwen of nog vele andere aspecten zullen we verder moeten ondersteunen.

We gaan ook na wat er wel goed gaat en we proberen deze sterktes te benutten in ons plan van aanpak. Uiteraard is het belangrijk om ook de ouders hierin te betrekken. Samen zoeken we naar wat wel en niet werkt voor dit kind.

Indien de acties op school en thuis onvoldoende effect hebben, gaan we ten rade bij het CLB. Zij kunnen ons extra tips geven om onze aanpak bij te sturen. We bespreken welke redelijke aanpassingen er nodig zijn om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van het kind. Indien nodig kan het CLB onderzoeken uitvoeren of doorverwijzen naar een therapeut.

Slechts in heel uitzonderlijke gevallen zien we dat alle inspanningen die we als school en ook als ouders gedaan hebben, niet het gewenste resultaat hebben. Indien we ervan overtuigd zijn dat een andere

school beter kan inspelen op de specifieke behoeften van een kind, zullen we de leerling en ouders begeleiden naar een mogelijke overstap. Als zorgcoördinator probeer ik de kinderen op te volgen doorheen hun schoolloopbaan. Hierbij is samenwerking en overleg uiterst belangrijk. Van meet af aan zorgen we voor een respectvol overleg met de ouders. Zij zijn immers ervaringsdeskundigen. Ik probeer de oudercontacten mee te ondersteunen en de ouders verder op de hoogte te houden van de evolutie van hun kind. Indien mogelijk proberen we ook het kind zelf te beluisteren en te betrekken bij het plan van aanpak. Uiteraard overleg ik regelmatig met de klastitularis, het CLB en externe ondersteuners. Door een constructieve samenwerking van alle betrokkenen, kunnen we de kinderen maximale kansen geven. En dat is nu net mijn drijfveer: zorg, daar gaan we samen voor!

Startende leerkrachten op Mater Dei

Marleen Rosiers

Mentor

Onze school heeft een drietal schooljaren geleden gekozen om extra verkregen lestijden te besteden aan aanvangsbegeleiding. Onze aanpak heeft van bij het begin drie stevige fundamenten waarop alles verder is opgebouwd en uitgegroeid, nl: vertrouwensrelatie, professionalisering en authenticiteit.

Het creëren van een vertrouwensrelatie is niet altijd zo evident. Per slot van rekening weet een starter ook dat het “zwaard van evaluatie” boven het hoofd hangt op het einde van een schooljaar. Toch streven we ernaar om elke starter maximale kansen te bieden zodat elke partij doorheen het schooljaar ervaart op welke manier de weg bewandeld wordt. Een duidelijke afbakening van de taken en daarbij horende positionering zorgt ervoor dat er een transparante werking kan nagestreefd worden. Van bij aanvang is het belangrijk dat een starter weet dat een mentor een ondersteunende functie heeft en een directie een meer controlerende functie. Daardoor is het ook raadzaam om beide vormen van elkaar te onderscheiden en dus niet te laten combineren door een directie.

Voor pas afgestudeerde leerkrachten ligt de focus natuurlijk net iets anders dan een reeds ervaren leerkracht die een schoolswitch maakte. Leerkrachten die net het diploma behaalden, hebben nog onnoemelijk

veel vragen omtrent praktische organisatie, schoolwerking, administratie,...

De kunst is dan om hen het eerste trimester de tijd te geven om gewoon hun hoofd boven water te houden doorheen de administratieve tsunami en kortom hen de kans en de tijd geven om zichzelf een plek te laten zoeken in de eigen klas en binnen het team. Voor reeds ervaren leerkrachten gaat dit voorgaande meestal net iets vlotter zodat zij zichzelf al wat sneller extra ademruimte kunnen geven om andere zaken op te nemen.

Leerkracht worden is een hele opgave, leerkracht zijn een hele uitdaging en leerkracht blijven een missie.

Het verder professionaliseren komt dan sneller tot uiting in onze verdere ondersteuning en reflectie. Voor alle eerstejaars bij ons op school, starters of ervaren lkr, werd er bij ons op school een jaaractieplan opgesteld. Eens een lkr z'n draai wat gevonden heeft, wordt er overgegaan naar het opnemen van een aantal items binnen de leerkrachtvaardigheden. De starter zelf staat steeds centraal en samen met de starter zoek ik dan naar een aantal items die ik mee kan opnemen in verdere ondersteuning. Uiteraard spreekt het voor zich dat een leerkracht nog een aantal jaren nodig heeft om de eigen leerkrachtvaardigheden te verfijnen. Uit een aantal gesprekken met verschillende hogescholen werd duidelijk gesteld dat de driejarige opleiding een basis moet vormen waar leerkrachten dan nadien verder aan de slag moeten.

Het duurt dus een aantal schooljaren vooraleer een leerkracht een eigen SWOT-analyse kan maken van zichzelf, scherpe reflecties kan uitvoeren om hier dan nadien verder mee aan de slag te gaan,... Dit laatste is dan ook in onze begeleiding voorzien. Het jaaractieplan voor mentorschap in een eerste jaar is volledig verschillend van het actieplan van een tweedejaars. Het verschil werd hiervoor al even aangehaald maar het grootste verschil is dat het actieplan van een tweedejaars volledig opgebouwd is o.b.v. reflectiemomenten uit het eerste jaar alsook de besproken punten die tijdens het evaluatiegesprek met de directie werd aangehaald. Als de groeipunten dan concreet worden afgebakend, wordt het traject van de ondersteuning van het tweede jaar uitgestippeld. Dit jaaractieplan is veel korter op de bal, veel (korte) reflectiemomenten,...en wordt de ondersteuning langs beide kanten vastgelegd.

Natuurlijk blijft de starter zelf centraal staan. De authenticiteit van een leerkracht wordt voorop gesteld en het is onze taak om zowel zelf aan te voelen of een leerkracht zich kan ontplooiën op onze school of dat een leerkracht eenzelfde visie kan dragen. Het is geenszins de bedoeling om persoonlijkheden te gaan wijzigen om die dan binnen de schoolcultuur te laten passen. Startende leerkrachten zijn soms veel te streng voor zichzelf en moeten ook behoed worden dat hun eigen lat nog haalbaar ligt. Anderzijds kan men ook voelen

dat sommige leerkrachten het moeilijk hebben om zichzelf te zijn door allerlei redenen, vb: evaluatie, samenwerking die niet zo vlot loopt, complexe klasgroep,...

Dit wordt dan ook zoveel mogelijk gekaderd en openlijk gecommuniceerd.

Een starter kan zichzelf niet op twee of drie schooljaren ontpoppen tot een perfect draaiende leerkracht...en dan kunnen we onszelf nog de vraag stellen of zo'n leerkracht überhaupt bestaat...of wil bestaan?!

Nieuwe collega's een veilig gevoel geven waar het zoeken naar en het ontwikkelen van zeker een plaats kan krijgen, is primair. Startende leerkrachten worden bij ons soms ook samen gezet voor vb: een aantal infomomenten rond leerstoornissen/oudercontacten/(groeps)druk/... Maar soms wordt er ook een moment voorzien waar ze kunnen ventileren over een gevoel typisch voor een starter (druk, goed willen doen, positionering binnen het team,...), concrete vragen of bezorgdheden kunnen uiten,...

Aanvangsbegeleiding is een mooi gegeven maar niet altijd even makkelijk te organiseren door allerhande factoren. Het is wel een feit dat dergelijke begeleiding niet weg te denken is in eender welke school. Niet voor een starter maar ook niet voor een schoolteam.

Recept voor krachtig leesonderwijs

Anneleen Spans
Taalcoördinator

Jaar na jaar hebben we ons toegelegd op de vakdidactiek Nederlands en hebben we daarbij de kenmerken van onze schoolpopulatie in het achterhoofd gehouden. Zo werden de domeinen spreken en luisteren sterk in de focus geplaatst. Tijd om een nieuw domein aan te pakken : lezen! Onze school streeft ernaar om leerlingen te laten uitgroeien tot vaardige lezers. Hoe we dit precies aanpakken leest u hieronder in een krachtig leesonderwijs-recept.

We willen dat onze leerlingen diverse soorten teksten begrijpend kunnen lezen. Daarom investeren we in een goede basis van technisch lezen. Doorheen de hele lagere school willen we ook zorg dragen voor het leesplezier van de kinderen. In het eerste trimester van dit voorbije schooljaar werd in iedere klas een leesenquête afgenomen. Wat blijkt? Het leesplezier van onze leerlingen kan nog verhoogd worden. Maar wat heb je hiervoor nodig en hoe ga je aan de slag? Tijd voor een sterk recept!

Benodigheden:

- Een boekenhoek waar kinderen kunnen wegdromen bij hun boek.
- Een boekenaanbod dat voldoende groot is en waarbij voor ieder wat wils is.
- Enkele schoolactiviteiten waarbij alle leerlingen ondergedompeld worden in de wereld van de boeken (bijvoorbeeld: de gedichtenweek, de jeugdboekenweek, wereldboekendag, de voorleesweek, ...)
- Functionele leestaken (bijvoorbeeld: voorlezen voor de kleuters,

informatie achterhalen over spinnen, instructies lezen om een schaaft te tekenen, ...)

- Leesacties zoals tutorlezen, lezen met Wormpie, Vreemde Zaken, Leeskwartier, ...
- De bibliotheek van Sint-Pieters-Woluwe waar onze leerlingen trouwe bezoekers zijn.
- Betrokken ouders die belangstelling tonen voor de boeken die zoon- of dochterlief lezen.

Bereidingswijze:

Voorzie een positief, rijk en veilig leesklimaat. Verken het boeken-aanbod. Laat de leerlingen vervolgens de boekenhoek inrichten naar hun eigen smaak. Bied de kinderen wekelijks de kans om vrij te lezen. Overgiet met schoolactiviteiten en bibliotheekbezoeken die het leesplezier stimuleren.

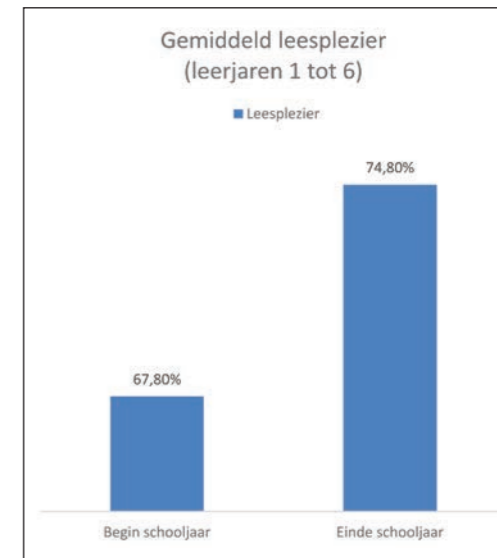
Voeg doelgerichte, functionele taken toe waarbij technisch lezen, begrijpend lezen en leesstrategieën gradueel en evenwichtig aan bod komen. Kruid deze taken met thema's die leven in de klas. Een snuifje variatie binnen het gebruik van werkvormen mag niet ontbreken. Laat even garen en u zal merken dat de leerlingenbetrokkenheid stijgt en de motivatie toeneemt.

Meng dit alles met gerichte ondersteuning waar ieder kind recht op heeft. Een mix van verlengde instructie, afwisselend homogene en heterogene groepen vormen, het leesdoel expliciteren, reflecteren, ... wordt toegevoegd aan het geheel. Breng op smaak met enkele leesacties.

Het geheel wordt overgoten met positieve en constructieve feedback binnen een foutvriendelijk klimaat.

Nog even laten pruttelen, een vleugje ouderbetrokkenheid toevoegen en de krachtige leeromgeving is klaar! Het resultaat mag er wezen. Smakelijk!

Met dank aan de leerkrachten die dit recept dagelijks bereiden. Wordt verwacht: Recept voor vaardige schrijvers en spellers

Muzische vorming, work in progress

Op onze school willen we inzetten op **krachtige en kwalitatieve muzische vorming** en beschouwen we muzische vorming in al zijn facetten als volwaardig en waardevol leergebied. Op die manier streven we een brede en harmonieuze ontwikkeling na van al onze kinderen. We willen hen voldoende kansen bieden tot experimenteren en exploreren, om persoonlijke gevoelens te verwerken en uit te drukken, om op een spontane en scheppende manier om te gaan met de omringende wereld en om kennis te maken met de wereld van de kunst. Om dit mogelijk te maken willen we voor de leerkrachten en leerlingen alle tools aanreiken om te komen tot krachtige muzische processen.

Het lerarenteam ontwikkelt hiervoor eerst een visie op muzische vorming, een visie die voortdurend in evolutie kan zijn en bijgestuurd en verrijkt kan worden waar nodig.

Aansluitend moedigen we leerkrachten aan hun muzische grondhouding te ontwikkelen die onontbeerlijk is voor een rijk muzisch klimaat en zetten we in op blijvende professionalisering. Hiervoor nemen we deel aan waardevolle muzische projecten, workshops en culturele uitstappen binnen en buiten de school en laten we ons ondersteunen door mensen uit het professionele veld van de kunst en cultuur.

We ontwikkelen samen met de klasleerkrachten een rijk en leerplandekkend aanbod aan lessen op de klasvloer of daarbuiten tijdens de uren muzische vorming en hebben hierbij aandacht voor een evenwicht tussen drama, beeld, muziek, bewegingsexpressie en muzisch taalgebruik en media. Goede muzische vorming gaat bovendien uit van een geïntegreerd samengaan met andere leergebieden. Binnen de thema's van WO, Nederlands,... is er steeds ruimte voor een muzische verwerking.

We bieden kinderen voldoende kansen tot het beschouwen van kunst, toneelvoorstellingen, muzikale voorstellingen, lezingen en poëzie, dans,... door het organiseren van verschillende uitstappen binnen de muzische domeinen in de nabije schoolomgeving, Brussel of andere steden. Zo maken kinderen kennis met een gevarieerd cultureel aanbod op hun niveau. Aan elk van die uitstappen wordt, in samenwerking met de klasleerkrachten, bovendien een verwerkingsopdracht verbonden, zodat kinderen kansen krijgen om vanuit hun impressies zelf creatief aan de slag te gaan.

Daarenboven voorzien de titularissen in een zo breed mogelijk aanbod van muzisch materiaal dat de leerkrachten zelf als ook de leerlingen uitnodigt om samen de rijke muzische processen te doorlopen.

Aagje Ingels
Muza-coach

Op Mater Dei streven we bovendien naar een muzisch schoolklimaat dat kinderen voldoende kansen biedt om hun eigen creatieve werkjes of ontwerpen te tonen en om het werk van anderen te waarderen en te beschouwen. We zorgen voor een stimulerend klimaat waarbij kinderen, leerkrachten,... niet enkel binnen maar ook buiten de muzische lessen, spelenderwijs en creatief kunnen omgaan met de dagelijkse realiteit, door het aanmoedigen van creatieve ideeën, door het inrichten van de cultuurbib, waarbij kinderen vrij kunnen beschouwen of creëren, door het organiseren van muzische momenten doorheen heel het schooljaar, door het openstaan voor creatieve ideeën en voorstellen van kinderen,... Op die manier willen we zorgen voor de harmonische ontwikkeling van al de leerlingen en elk van onze kinderen op hun niveau doen uitgroeien tot muzische mensen die kunnen participeren aan de wereld van kunst en cultuur.

Tweedetaalonderwijs, Frans op maat voor elke leerling

Pascale Goffin
Leerkracht Frans

Op onze school kiezen we er voor om op een gedifferentieerde wijze Frans aan te bieden aan de leerlingen van het 1ste tot en met het 6de leerjaar. Dit betekent in een notedop dat er Franse taalinitiatie aangeboden wordt aan jongens en meisjes vanaf het 1ste leerjaar tot en met het 2de leerjaar. Vanaf het 3de leerjaar wordt er in de Brusselse scholen formeel Frans gegeven aan de hele klas. De franstalige leerlingen krijgen 1 lestijd Frans op maat van hun noden, terwijl de Nederlandstalige leerlingen in kleine groep aangepaste ondersteuning krijgen. In het 5de en 6de leerjaar is het een beetje anders. De niet-Franssprekende kinderen volgen 4 uur Frans in kleine groepen, de Franssprekende leerlingen hebben één lestijd Frans en Engels per week. Dit alles verloopt als het ware op maat van het kind. Alles even op een rijtje. 'Vous-êtes prêts ? Bonne lecture à vous tous !' Voor de jongere vriendjes starten we vanaf september met de Franse taalinitiatie. De niet-Franssprekende leerlingen van het 1ste leerjaar krijgen voor het eerst Franse les : we noemen het taalinitiatie. Het is belangrijk dat ze zich vanaf het begin veilig voelen tijdens die eerste kennismaking met de Franse taal. Tijdens speelse, muzische en creatieve momenten ervaren de leerlingen dat taal een communicatiemiddel is! Deze lesjes verlopen op een speelse wijze, er wordt vooral veel geluisterd en kopiërend gesproken. Spelenderwijs ontwikkelen de kinderen onbewust verschillende vaardigheden zoals observatie, taaldenken, strategieën en dit zonder remmingen want er mogen fouten gemaakt worden... De spreekdurf wordt er geprikkeld en de vriendjes van 'Flonflon' worden gemotiveerd om een vreemde taal te leren. De leerlingen worden hierbij positief bekrachtigd. De beleving

staat centraal en de taalinitiatie is kindgericht. We gaan samen op zoek naar de betekenis van woorden en omgangsvormen. De instructie gebeurt in het Frans, ze is eenvoudig en wordt vaak herhaald. Omdat de leerlingen Frans proeven in kleine groepjes, wordt hun welbevinden groter, ze zijn gemotiveerd en voelen zich veilig om in het Frans 'te praten'. Stap voor stap groeit hun spreekdurf. Op dezelfde wijze werken we zo verder in het 2de, 3de en 4de leerjaar. Vanaf het 3de leerjaar worden de leerlingen aangemoedigd door de klaspop 'Cloclo'. Ook hier ligt de klemtoon op het luisteren en kopiërend spreken. Tijdens de taalinitiatie werken we met thema's. In elk thema worden doelwoorden aangeboden. Op het einde van het thema krijgt elk kind een portfolio, deze is vooral geschikt om het proces in kaart te brengen waarbij het kind centraal staat. In het portfolio worden zowel attitudes als vaardigheden in beschouwing genomen. Op onze school wordt er eveneens formeel Frans gegeven vanaf het 3de leerjaar. De hele klasgroep krijgt er dan samen les. Elk thema sluit aan bij de taalinitiatie. In deze thema's worden de verschillende vaardigheden verwerkt : luisteren, spreken, lezen, mondelinge interactie en schrijven. Vertrekkende vanuit het leerplan, worden activiteiten aangeboden. Hier wordt veel gewerkt aan betekenisvolle communicatie waar luisteren en spreken centraal staan. Het lezen wordt geïntroduceerd en het schrijven krijgt een ondersteunende rol waar aanvankelijke structuren worden verankerd. Tijdens deze les wordt er veel gewerkt met visuele ondersteuning en zullen de niet-Franssprekenden snel doelwoorden herkennen. Er heerst een gevoel van samen leren : Franssprekende vriendjes ondersteunen

niet-Franssprekende vriendjes. Ook bij de evaluatie wordt er gedifferentieerd, er heerst met andere woorden een veilig leerklimaat. In de 3de graad verlopen de lessen Frans op een andere manier. De niet - Franssprekenden genieten van 4 lestijden Frans, de andere leerlingen hebben 1 uur Frans en dit met een veel hogere moeilijkheidsgraad. De grote groep is erg sterk voor mondelinge vaardigheden. Ze gaan aan de slag met de methode 'Fusée-quartier étoile' (Pelckmans). Ook hier worden uitdagende, afwisselende en betekenisvolle taken aangeboden. Lessen worden uitgebouwd aan de hand van de 5 vaardigheden uit het leerplan Frans. Onze leerlingen worden voorbereid en uitgedaagd om in eerste instantie foutloos te leren schrijven, maar er wordt nog veel aandacht besteed aan het foutloos overschrijven. Ook aan de domeinoverschrijdende doelen moet gewerkt worden, dit gebeurt onder de naam 'petite grammaire', dat ook aansluit bij het handboek van de 3de graad van de niet-Franssprekenden. Leerlingen krijgen regelmatig huistaken Frans mee naar huis. In de 3de graad worden de verschillende domeinen regelmatig (of verspreid over verschillende lessen) geëvalueerd. Door de differentiatie komt elke leerling meer aanbod en is het leerrendement van de lessen Frans hoger. Ook zij ervaren op hun niveau succeservaring in het leerproces. Ze zijn gemotiveerd, ze ontwikkelen een positief zelfbeeld. De kleine groep niet-Franssprekenden werkt met de methode Eventail-junior "En action ". Ook deze lessen verlopen volledig in het Frans. Hier wordt veel aan de mondelinge vaardigheden gewerkt, met aansluitend oog voor het lezen en schrijven. Het feit dat ze in kleine groepen instructie krijgen en samenwerken, maakt dat ze sneller grote sprongen vooruit maken. Ook zij worden regelmatig ge-

evalueerd voor de verschillende vaardigheden. Ze maken gebruik van suggesties en reacties van groepsgenoten om hun communicatieve vaardigheden te verbeteren. Het werken in kleine groepjes bevordert beslist hun zelfvertrouwen, hun spreekdurf en motivatie om een vreemde taal te leren. Ze krijgen extra spreekkansen. Ze ontplooiën een positief zelfbeeld bij het aanleren van de Franse taal. Het vlot leren gebruiken van een taal is een proces van lange adem. Het vraagt een veilige en stimulerende leeromgeving, veel tijd en oefening! Er moet voldoende basiskennis worden meegegeven. Functionele elementen zoals een praktische woordenschat en ruim bruikbare grammaticale structuren vormen daarvan een belangrijk bestanddeel.

Van mediageletterd tot mediacompetent

Bart Joris
ICT coördinator

Samsung, Apple, iPhone, Android, smartphone, TV, krant, iPad, internet, 4G... Al deze woorden komen u wellicht bekend voor. We leven in een maatschappij waarin allerlei soorten media sterk aanwezig zijn. De opkomst van ICT en de digitalisering hebben ertoe bijgedragen dat we meer dan ooit geconfronteerd worden met een veelvoud aan informatie. Onze communicatie verloopt alsnog sneller. Bovendien gaat dit de wereld rond. De huidige wereldbevolking is meer en meer actief als producent en consument van media. En wijzelf benutten steeds meer de mogelijkheden ervan.

Voor onze leerlingen is leven in een gedigitaliseerde wereld een evidentie. Ze worden erin geboren en groeien erin op. Zij zijn ook de mediageneratie. En toch willen wij op school dit beeld nuanceren. We mogen de mediacompetenties van onze kinderen en jongeren niet overschatten. Veeleer zijn deze beperkt tot intuïtief gebruik. Die in de eerste plaats resulteren in praktische vaardigheden. Een dieper inzicht in de werking van verschillende media, en vooral van een kritische blik erop, is slechts in beperkte mate aanwezig. Daarom is goede mediaopvoeding, ook op school, erg belangrijk en zelfs noodzakelijk!

Wat we eveneens niet uit het oog mogen verliezen is dat de leerlingen na de basisschool een aantal ICT-eindtermen moeten beheersen. Media is dus ook een pedagogische opdracht geworden.

Een belangrijke leidraad hierbij is het leerplan mediaopvoeding dat bestaat uit 3 componenten. Een eerste component is mediageletterdheid. Er wordt van onze kinderen verwacht dat zij kennis, vaardigheden en attitudes ontwikkelen met betrekking tot de taal van de media en de vele

toepassingen ervan. Het tweede component is mediawijsheid. Dit betekent dat onze kinderen kennis, vaardigheden en attitudes ontwikkelen die bijdragen tot het ontwikkelen van een waardebewuste en alerte houding tegenover media en het gebruik ervan. Als laatste component hebben we de technische en instrumentele mediacompetentie die onze leerlingen moeten bereiken. Hier staan de technische en instrumentele kennis, vaardigheden en attitudes centraal die nodig zijn om de media-toepassingen adequaat en veilig te kunnen gebruiken.

Dit schooljaar zijn de eerste stappen gezet om de doelstellingen van het leerplan mediaopvoeding zo concreet mogelijk te maken zodat ze gebruikt kunnen worden binnen de dagdagelijkse lessen. Belangrijk hierbij is dat media niet als vak apart benaderd mag worden, we verwachten namelijk een vakoverschrijdende aanpak. Onze school heeft al heel wat stappen gezet om deze doelstellingen te realiseren. Op regelmatige tijdstippen (meestal om de drie à vier weken) vindt er een mediaoverleg plaats tussen de leerkrachten van een bepaald leerjaar en mijzelf. We bespreken dan de verschillende thema's die binnen de vakken aan bod komen voor de volgende periode en zoeken naar een aansluiting met het leerplan mediaopvoeding. Zo zijn er dit jaar tal van leuke, attractieve en leerrijke lessen uitgewerkt die voldoen aan de vereisten voor goede mediaopvoeding. Een voorbeeld: het vierde leerjaar werkt binnen taal rond het thema reclame. Zij kiezen een product en ontwikkelen een volledige reclamecampagne. Van een slogan tot een affiche naar een radiospot met zelfgemaakte jingle. Hier kwam ook wereldoriëntatie en muzische opvoeding aan bod. Dit illustreert nogmaals het vakoverschrij-

dend werken binnen mediaopvoeding. Vooraleer we onze kinderen de vrije loop lieten gaan rond hun reclamecampagne was er een inleidende les rond reclame. Wat is reclame? Wat is goede reclame? Slechte reclame? Wat is het nut van reclame? Is reclame misleidend?... De doelen rond mediawijsheid kwamen hier sterk aan bod.

Om de kinderen nog meer bewust te maken van de gevaren die een computer en internet met zich meebrengen hebben wij een Safer Internet Day georganiseerd op 10 februari. Dit is trouwens de internationale dag voor een veilig gebruik van het internet. In elk leerjaar werden er gevaren besproken van het internet en van een computer. Telkens op het niveau van de leerlingen. Oplossingen werden aangereikt. Als afsluiter maakten de kinderen allerlei propaganda om veilig om te springen met het internet en de computer. Alles werd opgehangen in de school zodat er toch een sensibilisering op poten werd gezet.

Het werken aan mediaopvoeding vraagt inspanningen. Van de leerlingen, van de leerkrachten, uitaard ook van mij als ICT-coördinator, maar ook van de school. Zonder degelijk materiaal kunnen wij niet aan de slag gaan. De voorbije jaren is er veel geïnvesteerd in de uitbouw van de ICT- en mediamiddelen. Zo beschikken 10 van de 12 klassen over een interactief bord. Er zijn laptops, computers en camera's ter beschikking van de klassen. Het afgelopen schooljaar kochten we 12 iPad's aan.

De mediawereld staat niet stil! Wat vandaag nieuw is, is morgen verleden tijd. Ik ben er zeker van dat indien ik deze tekst binnen tien jaar opnieuw zou moeten schrijven, hij er volledig anders zal uitzien. Maar één ding, daar ben ik zeker van: onze kinderen zullen geprikkeld worden om te leren!

Kwalitatief WO onderwijs, we gaan de uitdaging aan!

Mieke Vansteenwinkel
Wo-coach

WO of wereldoriëntatie, een vak met een heel brede inhoud en het makkelijkst uit te leggen met een heleboel werkwoorden :

ervaren, vaststellen, begrijpen, beleven, besluiten, vergelijken, overleggen, uitdrukken, beheersen, vertellen, uitproberen, ondervinden, beoordelen, ontdekken, uitvoeren, omgaan met, kunnen, weten, hanteren, ordenen, ...
maar ook : verwonderen, bewonderen, nieuwsgierig zijn, genieten, vieren, aandacht en waardering tonen, stil staan bij, zorg dragen voor, respect opbrengen, ...

Kortom : kinderen helpen inzicht te krijgen in hun eigen persoonlijkheid en in de complexe wereld waarin ze leven zodat ze steeds vaardiger worden om deel te nemen aan die wereld en vat krijgen op het omgaan met ruimte en tijd.

Vorig schooljaar onderging het vak Wo een stevige evaluatie naar aanleiding van de doorlichting door de inspectie.
De inspectie noteerde volgende sterktes : we bieden onze leerlingen een krachtige leeromgeving met veel leeransen in een uitdagende en betekenisvolle leersituatie op school en tijdens de uitstappen.
Dat betekent dat we zoveel mogelijk vertrekken van uitdagende en betekenisvolle leermomenten zodat de kinderen zich betrokken voelen bij wat ze leren. We kiezen voor werkvormen waarbij we minder klassikaal en meer actief en coöperatief aan de slag gaan zodat onze kinderen al doende en zelfontdekkend leren door aan te sluiten bij de natuurlijke belangstelling en exploratiedrang van de kinderen.

Daarbij hebben we aandacht voor het leren omgaan met elkaar en voor het leren plannen van hun werk.
Er waren uiteraard ook heel wat werkpunten. De omgeving van de kinderen kan nog meer gebruikt worden. De nadruk mag niet teveel liggen op het opdoen van kennis, er moet er ook voldoende aandacht zijn voor het verwerven van vaardigheden en attitudes. Sommige domeinen van het leerplan WO komen nog niet voldoende aan bod.

Om dit alles te realiseren, vroeg de directeur mij om als WO-coach die werkpunten op te volgen en te coördineren. Als eerste hulpmiddel werd er een nieuwe methode aangekocht . Die werd gekozen op basis van onze sterktes en zwaktes. Het afgelopen jaar probeerden de leerkrachten in overleg met mij alle thema's uit. Het was mijn taak om een overzicht te houden over de inhoud, aan te vullen waar nodig, overlappingen te vermijden, de betrokkenheid van de kinderen te bewaken door het bijsturen van werkvormen en te zorgen voor een gradatie in het aanbod.

Ik maakte werk van het beter leren kennen van de gemeente zodat de leefomgeving van de kinderen gebruikt kon worden om het leren levensecht te maken. Zo gingen leerkrachten op bezoek in het gemeentehuis, ze onderzochten de betekenis van enkele straatnamen en ze namen oude postkaarten mee op hun wandeling zodat ze konden zien hoe de schoolomgeving vroeger was .
Daarnaast was het ook boeiend om samen te kunnen werken met de collega's die taal, muzische vorming en ICT coördineren. Daardoor konden thema's nog rijker ingevuld worden en werd de leerstof voor

de kinderen nog meer een samenhangend geheel.

Een ander deel van mijn taak was het werken aan het opbouwen van een leerlijn en het maken van afspraken. Het gebruik van plattengronden en kaarten, van kalenders en tijdbanden werd nog beter op elkaar afgestemd. Wanneer een kind van het eerste leerjaar naar het tweede gaat, herkent het de dagfries en de levenslijn uit de vorige klas. De foto's en prenten van het eerste gaan mee naar het tweede en daar wordt verder aangevuld. Zo groeit op een natuurlijke manier het besef van tijd en het vaardig omgaan met kaarten doorheen elk leerjaar.

Het beste beeld van wat er in WO zoal gebeurt kan ik u geven met voorbeelden van enkele activiteiten en lessen. Ik heb ze geordend in de 9 domeinen waarin de doelen voor het vak WO zijn ingedeeld. Zij geven een ruim beeld van wat WO allemaal inhoudt :

1. Mens en levensonderhoud

Het derde leerjaar ging op stap naar het Dumontplein. Onderweg maakten de kinderen foto's van allerlei visuele boodschappen. Ze stelden vast dat heel wat reclame hen probeert te verleiden. Ze onderzochten welke trucjes reclamemakers daarvoor gebruiken. Ze ontdekten ook dat de gemeente zorgt voor heel wat voorzieningen : wegen, sportinfrastructuur, vervoer, bejaardentehuis enz.

2. Mens en zingeving

In het vierde leerjaar leerden de kinderen over "helden", mensen die door

hun levenshouding een bijdrage leverden aan een betere samenleving hier en elders. In de eerste graad worden kinderen zich bewust van hun eigen levensverhaal door het opbouwen van een levenslijn met foto's van belangrijke gebeurtenissen.

3. Mens en het muzische

Schoonheid opmerken, ervan genieten, er op een vaardige manier over kunnen praten ... zijn allemaal zaken die vooral tijdens de muzische lessen aan bod komen, maar ook tijdens WO een plekje kunnen krijgen. Bijvoorbeeld in een thema over licht en donker in het tweede leerjaar . Er werd niet alleen geleerd over dag en nacht, maar ze ontdekten ook dat schilders door het gebruik van licht en donker heel wat kunnen zeggen in hun werk.

4. Mens en medemens

Een van de doelen in dit domein is het ontwikkelen van een juist beeld van zichzelf en het ontwikkelen van vertrouwen in eigen mogelijkheden. Na een thema evalueren de kinderen vaak zichzelf. Dat gaan niet alleen over de kennis die ze opdeden, maar ook over hun werkhouding en sociale vaardigheden. Hoe vaker kinderen dit doen, hoe beter ze zichzelf kunnen inschatten en hoe meer ze in staat zijn om hun eigen sterktes en werkpunten te ontdekken en te gebruiken.

WO is ook een vak waarbij vaak in duo of in groep aan een thema wordt gewerkt. De kinderen leren leiding geven of volgen, onder andere door in de groep een rol als organisator of verslaggever op te nemen. Tijdens een verkeerswandeling nam het derde leerjaar 2 rolstoelen mee om heel concreet te ervaren of onze buurt toegankelijk is voor gehandicapten. Ze onderzochten ook aanpassingen voor doven en blinden in de bib en in de metro. Het helpt hen om nog meer attent te zijn voor de noden van deze mensen . Een houding die

de meeste leerlingen trouwens al flink toepassen op tram en metro, want ze staan zonder vragen hun plaats af aan oudere of hulpbehoevende personen.

5. Mens en samenleving

Het zesde leerjaar bezoekt het parlement en het vierde het gemeentehuis om te ontdekken hoe een land of een gemeente bestuurd wordt. Omgaan met verkeersregels hoort ook bij dit domein. Iets wat toegepast wordt tijdens elke uitstap die de leerlingen maken. Of het nu te voet, met de bus, de tram of de metro is,... weten hoe je te gedragen en wat te doen, maakt je weer een stukje zelfstandiger en vaardiger. De leerlingen van het zesde leerjaar ontdekten dat migratie iets van alle tijden is. Ze leerden over de Belgen die naar Canada en Amerika vertrokken en ze ontdekten dat veel producten die we nu gebruiken (zoals de jeans) er maar zijn omdat iemand ze ooit meebracht over de grens.

In het eerste leerjaar kwamen de leerlingen in contact met andere culturen door brood uit andere landen te proeven nadat ze zelf brood hadden gebakken. En de verwondering in het derde was groot toen bleek dat het Iraanse prentenboek "Davidam va davidam" gelezen werd van achteren naar voor.

6. Mens en techniek

Vermits onze gemeente ooit de woonplaats was van Eddy Merckx, die bovendien zijn eerste gele trui won in onze straat, gebruikten we dat feit in het zesde leerjaar om de fiets grondig te bekijken. We leerden niet alleen over de geschiedenis ervan, maar kregen ook een fietsenmaker op bezoek en we voerden proefjes uit om na te gaan hoe het komt dat de fietsen steeds sneller kunnen worden . Deze leerlingen kunnen u alles vertellen over kogellagers. Bij de leerlingen van het

vijfde moet u zijn als u wil weten hoe een schietlood en een waterpas werken en hoe je planken in verstek zaagt. De kinderen van het eerste speurden thuis en op school naar sporen van water. Ze bleven maar buizen en putjes ontdekken. Zo krijgen ze meer oog voor hun omgeving en staan ze stil bij wat er allemaal nodig is om water in en uit een gebouw te krijgen. De leerlingen van het vijfde weten vanaf nu waar en hoe nutsvoorzieningen als gas, elektriciteit, en water onze school binnen komen. Ze merken leidingen, roosters en nog veel meer op waar ze tot nu toe aan voorbij gelopen waren.

Ook het volgen van stappenplannen en recepten hoort bij dit domein. In het zesde ontwierpen de leerlingen voertuigen die uit zichzelf moesten kunnen voortbewegen en in het eerste bouwden ze voor de Sint bootjes die natuurlijk moesten kunnen blijven drijven. De leerlingen van het vijfde slaagden er zelfstandig in om een hele maaltijd in elkaar te boksen van aperitief tot dessert, een hele prestatie en heel leerrijk.

7. Mens en natuur

De kinderen van de vierde klas verwonderen zich over de hoeveelheid bloemen en beestjes in de bermen in onze buurt. En ook in het eerste was de verwondering groot over de groei van de aardappelplant. In het tweede deden ze ondertussen proefjes met zaadjes en stelden ze vast wat een plant allemaal nodig heeft om te groeien. Kennis die goed van pas zal komen in onze schooltuin volgend jaar. Ook het uitvoeren van proefjes hoort tot dit domein. Niet alleen leuk om te doen , maar

ook nuttig om beter te begrijpen hoe de wereld in elkaar zit. De kinderen van het vierde voerden proefjes uit en leerden daarbij hoe methodisch een wetenschapper te werkt dient te gaan.

8. Mens en tijd

In het derde werd een hartelijke samenwerking uitgebouwd met een aantal senioren uit de buurt. Zij konden boeiend vertellen over hun schooltijd en het speelgoed waarmee ze vroeger speelden.

Door die verhalen een plaats te geven op een eeuwenband kregen deze kinderen een beter besef van het begrip "eeuw. In het tweede leerjaar werd er gezocht (maar ook gelachen) bij het zien van de eerste communiefoto's van de leerkrachten : niet elke juf of meester was nog even goed te herkennen. En wat een kleren droegen ze ! Zo leren deze kinderen dat dingen evolueren in de tijd, ze leren vergelijken en chronologisch ordenen.

9. Mens en ruimte

De kinderen van het eerste maken een maquette van hun klas. In het tweede kunnen ze al wat meer en proberen ze de hele school na te bouwen in het klein. Dat leverde enkele boeiende lessen op waarbij de kinderen veel van elkaar leerden door te overleggen over de juiste plaats van de onderdelen die ze bouwden. Heel wat ruimtebegrippen werden daarbij gebruikt : naast, links en rechts, tegenover, ... Dat gaat verder tot in de derde graad waar de kinderen door het veelvuldig opzoeken van plaatsen in de atlas een mentaal beeld opbouwen van ons land en van de wereld.

Naast het plannen, het vastleggen van afspraken en het maken van documenten, was het bovenstaande zeker het leukste aspect van mijn taak : samen met de leerkrachten bedenken hoe een thema breed en leerrijk uitgebouwd kan worden om dan te zien hoe de leerlingen met verwondering naar de wereld om zich heen kijken en hoe ze leren die wereld beter te begrijpen.

Het team

1. Kimberly (6b)
2. Nathalie (1b)
3. Jessi (4b)
4. Pascale (Leerkracht Frans)
5. Isabelle (3a)
6. Erna (Leerkracht Sport)
7. Hilde (Zorgcoördinator)
8. Anneleen (Taalcoördinator)
9. Peter (5b)
10. Mieke (Wo-coach)
11. Chris (2a)
12. Elisa (5a)
13. Peter (Directeur)
14. Glen (Sport leerkracht)
15. Bart (ICT)
16. Lien (4a)
17. Katrien (6a)
18. Carine (1a)
19. Marleen (Mentor)
20. Aagje (Muzo-coach)
21. Sophie (2b)
22. Chris (Secretariaat)

Marijke gaat met pensioen ...

Eerste jaar

Tweede jaar

Derde jaar

Vierde jaar

Vijfde jaar

Zesde jaar

